

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 763/2020
28.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела превара у служби из члана 363. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Филипа Софијанића и адвоката Миодрага Ђорђевића, те бранилаца окривљеног ББ – адвоката Николе Комненовића и адвоката Зорана Вујичића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Неготину К.број 14/18 од 24.04.2019. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 број 743/2019 од 30.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 28. октобра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА - адвоката Филипа Софијанића и адвоката Миодрага Ђорђевића, те бранилаца окривљеног ББ – адвоката Николе Комненовића и адвоката Зорана Вујичића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Неготину К.број 14/18 од 24.04.2019. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 број 743/2019 од 30.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Неготину К.број 14/18 од 24.04.2019. године, окривљени ВВ и АА оглашени су кривим због извршења кривичног дела превара у служби у саизвршилаштву из члана 363. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, а окривљени ББ због извршења кривичног дела превара у служби у подстрекавању из члана 363. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. став 1. КЗ, за која дела су осуђени на казне затвора у трајању од по 1 године и 6 месеци. У ове казне, окривљенима је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору, и то окривљенима ВВ и ББ од 14.08.2015. године до 11.09.2015. године, а окривљеном АА од 20.08.2015. године до 11.09.2015. године.

Истом пресудом окривљени су обавезани да на име паушала суду накнаде износе од по 20.000,00 динара сваки, као и да на име трошкова кривичног поступка окривљени ВВ суду накнади износ од 5.779,69 динара, окривљени ББ износ од 164,34 динара, а окривљени АА износ од 251,82 динара, те да сва тројица солидарно накнаде

износ од 4.600,00 динара, све у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Истовремено, одређено је да нужни издаци окривљених, као и нужни издаци и награда браниоца истих падају на терет окривљених, а оштећени Фонд за развој РС упућен је на парнични потупак ради остваривања имовинско-правног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 број 743/2019 од 30.01.2020. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Неготину, те жалби окривљеног АА и његовог браниоца, као и бранилаца окривљених ВВ и ББ, пресуда Вишег суда у Неготину К број 14/18 од 24.04.2019. године, преиначена је у погледу одлуке о кривичним санкцијама, тако што су окривљени ВВ и АА због кривичног дела превара у служби из члана 363. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, а окривљени ББ због кривичног дела превара у служби у подстрекавању из члана 363. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. став 1. КЗ, за која су првостепеном пресудом оглашени кривим, осуђени на казне затвора у трајању од по 1 године, које ће се извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују, уз примену електронског надзора, које не смеју напуштати осим у случајевима прописаним Законом који уређује извршење кривичних санкција, с тим да уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или 2 пута у трајању до 6 часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у Заводу за извршење казне затвора, а у које казне затвора им је урачунато време проведено у притвору, и то окривљенима ВВ и ББ од 14.08.2015. године до 11.09.2015. године, а окривљеном АА од 20.08.2015. године до 11.09.2015. године. Истовремено, окривљени су осуђени на новчане казне у одређеном износу од по 50.000,00 динара, и одређено да су ове казне дужни да плате у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, те да уколико исте не плате у остављеном року, суд ће ове казне заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док су осталом делу исте жалбе одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног АА – адвокат Филип Софијанић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да преиначи другостепену пресуду тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе;

- бранилац окривљеног АА - адвокат Миодраг Ђорђевић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 34. став 1. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело, те да одреди да се трошкови кривичног поступка у односу на окривљеног намире из буџетских средстава суда;

- бранилац окривљеног ББ – адвокат Никола Комненовић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 34. став 1. КЗ, с тим што из образложења произилази да указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело, те да

одреди да се трошкови кривичног поступка према окривљеном намире из буџетских средстава суда;

- бранилац окривљеног ББ – адвокат Зоран Вујичић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 34. став 1. КЗ, с тим што из образложења произилази да нижестепене пресуде побија и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, те да одреди да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтеви су неосновани.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА – адвокат Миодраг Ђорђевић, као и браниоци окривљеног ББ – адвокати Никола Комненовић и адвокат Зоран Вујичић у захтевима за заштиту законитости истичу да у радњама окривљених не стоје битна обележја кривичних дела због којих су окривљени оглашени кривим и осуђени, обзиром да нису имали намеру да својим поступањем доведу у заблуду овлашћено службено лице – представника Фонда за развој РС да изврши незакониту исплату. Стога, према ставу бранилаца, на страни окривљених АА и ББ нема субјективног елемента кривичних дела због којих су оглашени кривим – умишљаја ради прибављања противправне имовинске користи.

Бранилац окривљеног АА – адвокат Филип Софијанић у вези ове повреде кривичног закона истиче да у изреци пресуде није наведен начин на који је окривљени довео у заблуду овлашћено лице Фонда да изврши незакониту исплату, дакле да не постоје објективни елементи предметног кривичног дела, те да из описа дела за које је осуђен не произилази ни противправност имовинске користи, односно произилази да окривљени није имао намеру за стицањем противправне имовинске користи.

Врховни касациони суд налази да су изложени наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених неосновани, обзиром да из чињеница и околности наведених у изреци првостепене пресуде произилазе сви битни елементи, како субјективни, тако и објективни, кривичних дела због којих су окривљени оглашени кривим.

Одредбом члана 363. став 1. КЗ прописано је да службено или одговорно лице, које у вршењу службе у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист подношењем лажних обрачуна или на други начин доведе у заблуду овлашћено лице да изврши незакониту исплату, казниће се затвором од 6 месеци до 5 година или новчаном казном, а ставом 3. истог члана прописано је да уколико је делом из става 1. прибављена имовинска корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од 2 до 20 година и новчаном казном.

Према ставу 1. изреке правноснажне пресуде, окривљени АА, као одговорно лице за заступање Привредног друштва Србија Пласт ДОО Топола, и окривљени ВВ у периоду од 17.02.2010. године до 22.10.2010. године, по међусобном претходном договору, подстрекнути од стране окривљеног ББ, обманом су довели у заблуду овлашћено лице оштећеног Фонда за развој Републике Србије да изврши незакониту исплату средстава у износу од 2.500.000,00 динара на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде, тако што су као одговорна лица у својим правним лицима, предузимајући радње из делокруга својих овлашћења, као директори овлашћени за заступање привредних друштава, у вршењу службе, прибављањем потребне документације и приказивањем лажних чињеница као правих, довели у заблуду овлашћено лице за исплату кредита – Фонда за развој РС да изврши незакониту исплату привредном друштву Ројал Коуст ДОО Брза Паланка, након чега је преносом од стране привредног друштва Ројал Коуст ДОО Брза Паланка дела средстава одобреног кредита у износу од 400.000,00 динара окривљеном ББ прибављена имовинска корист у овом износу, док је преносом дела средстава одобреног кредита у износу од 2.000.000,00 динара привредном друштву Србија пласт ДОО Топола прибављена противправна имовинска корист у наведеном износу. У изреци је наведено и да су окривљени поступали у стању урачунљивости и са умишљајем, као саизвршиоци, у међусобном претходном договору, те да су били свесни да врше дело које је у закону предвиђено као кривично дело и да су то и хтели. Стога су у изреци првостепене пресуде, по оцени овога суда, јасно описани сви субјективни и објективни елементи кривичног дела превара у служби из члана 363. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ у саизвршилаштву, за које је окривљени АА првостепеном пресудом оглашен кривим.

У ставу 2 изреке првостепене пресуде, наведени су и сви битни елементи, како субјективни, тако и објективни, кривичног дела превара у служби у подстрекавању из члана 363. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. став 1. КЗ, за које дело је окривљени ББ оглашен кривим. Наиме, у изреци су описане све радње којима је окривљени умишљајно навео, односно подстрекао окривљене ВВ и АА и код истих створио одлуку да изврше предметно кривично дело, конкретно наговарањем свог брата, окривљеног ВВ, да оснује привредно друштво и искористи за подношење захтева за добијање старт –ап кредита за правна лица – почетнике, у којем ће бити приказане лажне чињенице као праве, пружајући му помоћ за прибављање потребне документације за добијање ове врсте кредита, те давањем савета и упутстава, као и наговарањем окривљеног ВВ, законског заступника Привредног друштва Србија Пласт ДОО Топола, које је власник непокретности која ће бити заложена хипотеком, те наговарањем и давањем обећања истом да ће део новца од одобреног кредита бити пренет на рачун његовог предузећа, као и подстрекавањем наведених окривљених да приликом добијања и преноса средстава кредита прикажу лажне чињенице као праве и тим лажним чињеницама доведу у заблуду овлашћено лице за исплату – Фонд за развој РС да изврши незакониту исплату, а како би преносом и присвајањем дела тих средстава лично окривљени ББ и Привредно друштво Србија Пласт ДОО Топола прибавили имовинску корист наведену у изреци пресуде.

Из наведених разлога, наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених којима се указује да изрека правноснажне пресуде не садржи субјективне и објективне елементе кривичних дела због којих су окривљени оглашени кривим, те да је на овај начин учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени су неоснованим.

По оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Филипа Софијанића, као и бранилаца окривљеног ББ, адвоката Николе Комненовића и адвоката Зорана Вујичића, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и с тим у вези истиче да се у радњама окривљених, описаним у изреци пресуде, стичу елементи кривичног дела неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. Кривичног законика, а не кривичних дела због којих су оглашени кривим.

Ово стога што кривично дело превара у служби из члана 363. КЗ представља посебан вид кривичног дела преваре које се врши од стране службеног лица у вршењу службене дужности, дакле заштитни објект је службена дужност, односно служба, а радња извршења се предузима у намери да се себи или другоме прибави противправна имовинска корист, док код кривичног дела неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности из члана 209. КЗ, радња извршења је навођење лажним приказивањем чињеница или њиховим прикривањем, са тачно одређеним циљем, који се огледа у добијању кредита, субвенције или друге погодности за шта учинилац не испуњава прописане услове, и спада у круг кривичних дела против имовине, а извршилац може бити било које лице које за себе или друго физичко лице добије кредит, субвенцију или другу погодност на преваран начин, или их пак ненаменски користи, при чему за постојање овог кривичног дела није неопходно прибављање имовинске користи, односно имовинска корист није битно обележје овог кривичног дела.

Како из изреке првостепене пресуде јасно произилази да је окривљени АА, као одговорно лице у правном лицу Србија пласт ДОО Топола, у намери да свом привредном друштву и окривљеном ББ прибави противправну имовинску корист наведену у изреци пресуде, обманом довео у заблуду овлашћено лице оштећеног Фонда за развој Републике Србије да изврши незакониту исплату средстава у износу од 2.500.000,00 динара на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде, а да је окривљени ББ подстрекавао окривљеног АА и ВВ на извршење кривичног дела превара у служби из члана 363. став 3. у вези става 1. КЗ, и помагао им у извршењу истог давањем савета и упутстава, те стварањем услова за извршење истог, а у намери да себи прибави противправну имовинску корист, то су по оцени овог суда радње окривљеног АА правилно правно квалификоване као кривично дело превара у служби у саизвршилаштву из члана 363. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, а радње окривљеног ББ као кривично дело превара у служби подстрекавањем из члана 363. став 2. у вези става 1. у вези члана 34. став 1. КЗ. Следствено томе, Врховни касациони суд налази да се захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених правноснажне пресуде неосновано побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић